

Sandgärdeglimt nr 5

Nedläggning av Gryts skärgårdsskola hotar Sandgärdeprojektet, skärgårdens djupare värden och minskar Valdemarsviks kommuns konkurrenskraft. Tror jag.

Följande Sandgärdeglimt må verka dyster men skall ses som ett positivt försök att bättra vad som brister i politiskt beslutsfattande. Bara genom att se sanningen och riskerna i vitögonen har man en chans att göra något bättre än det ödet ser ut att staka ut. Att samla krafter och spänna bågen på egen hand.

Följande artikel försöker jag sprida för att kompensera risken för politiska felskär.

Du är välkommen i den engagerade kampen för skärvårdens räddande .

Pelle på Grönsö

Gryts skola och framtiden.

Medborgarnas känsla av osäkerhet om politikens spelregler är en av framtidens värsta fiender.

Nu drabbas Gryts Skärgård och därmed Valdemarsviks kommun på en gång av tre stora och politiskt beroende osäkerhetsökningar:

Kommunpolitiken handlar om skolnedläggning.

Regionalpolitiken handlar om stora nedskärningar i den landstingsstödda anropstrafik i skärgården som just kommit i gång.

Europapolitiken och vår nationella landsbygdspolitik hotar de insatser som syftat till att ge landsbygden liv och landskapet kultur, livsbefrämjande mångfald och ljus. De stöd som svenska skattebetalare via EU givit till landskapsvård är inte konstigare än bidrag till parker i staden, men sticker en del i ögonen. Nu är de hotade. Det synes högst märkligt att svenska regeringen inte skulle kunna fylla på de ca 300 miljoner kronor per år som EU hotar att dra in. Detta är bakgrunden till att den levande och brukade landsbygden och särskilt skärgårdens glesbygd är svårligen hotad. Vi som praktiskt arbetat för den skärvård som kan vidmakthålla en öppen, ljus och lättillgänglig skärgård vet att dess existens kräver bofasta och brukande skärbönder och deras djur.

Ett bevarat liv i skärgården kan förvisso inte ensamt lösa kommunens alla problem som ekonomiskt pressad glesbygd, men troligen finns inget framgångsrikare banér att samla kommunen under än det som bär devisen "Gryts Skärgård" i omstrålad text. Ett namn med klang och en skärgård som tränger långt in i kommunens land, historia och hjärta. Troligen ej heller någon skylt som bättre än "Gryts Skärgård" går att utnyttja, då kommunen skall "säljas" i konkurrens med 240 mil av svenskt kustlandskap .

Vår skärgård råkar ha egenskaper som kan särskilja den gentemot konkurrenterna. Det har kallats autenticitet men betyder försiktigt exploaterade öar och stränder, brukade ängar och hagar samt ett för litet men dock ännu levande fiske och jordbruk som ger skönhet och liv. Den säljande berättelsen om vårt kulturlandskap har många pärlor att skylta med.

Statens Bokö är en, välrustade jordbruk på Kättilö, Fångö och Gräsmarö samt en rad privat mycket väl hävdade och stilenligt bebyggda privata hemman är andra

Inom kort kan Sandgärdet i Harstena by erbjuda ett praktexempel på ängsbruk i ett landskap Sven Barthel 1933 beskrev som "Det gudomligas hemvist på jorden".

Vi må i dag sakna skärgårdsförfattare av Barthels för att inte säga av Strindbergs klass, som betytt så mycket för att öppna svenska folkets ögon för sin skärgård. Men vi har filmare av Peter Gerdehags kaliber som visat sig kunna komplettera Prins Wilhelms filmade bidrag till Gryts berömmelse. Om vi tar vara på våra möjligheter kunde vi göra vår skärgårds unika kvalitet till ett vinnande koncept.

För dagen gäller att bereda utrymme för framtida insatser genom att rädda Gryts skola.

Försvinner skolan lär Gryts Skärgård knappast komma igen som en av de särskiljande hävstänger som Valdemarsvik så väl behöver. Vilken barnfamilj vill bo i en trakt där det saknas skola inom rimligt håll? Hur skall vi då kunna få unga, brukande skärbor och deras djur att sköta skärgårdens värden?